

Achtergrond Sint Nicolaas

Het Sinterklaasfeest valt in de adventstijd en dat is geen toeval. Op weg naar Kerstmis vieren wij het uitbundige feest met cadeautjes en snoepgoed. Sinterklaas is als een storm voor de stilte. Maar in het hart van de storm is ook stilte.

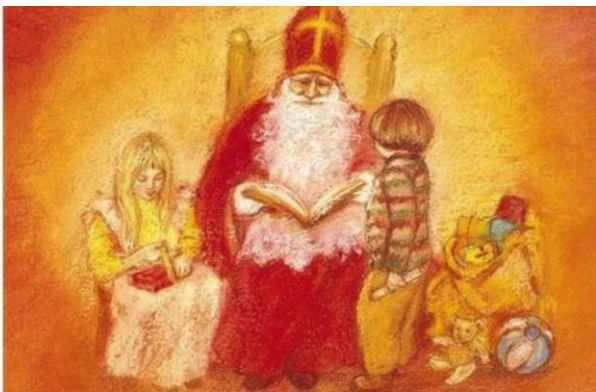
Michael vierden we overdag, hij is de Aartsengel van de zon, Sint Maarten in de schemering en Sint Nicolaas komt in de nacht.

Hij komt, zo zou je kunnen zeggen, uit een andere wereld. Hij is geboren in 270 in Turkije. Hij werd genoemd naar zijn oom die bisschop van Myra was. Nicolaas was steeds op pad om anderen te helpen. Hij leefde in een tijd dat er iets wezenlijks veranderde in de mensheidsontwikkeling. De mensen hadden in zijn tijd nog een haast vanzelfsprekend rechtstreeks contact met de geestelijke wereld. Tijdens zijn leven veranderde dat: de geestelijke wereld was niet meer vanzelf toegankelijk voor de mensen. Het gesprek tussen de mensen en goden verstomde als het ware. Sint Nicolaas kun je zien

als een heilige die nog rechtstreeks in verbinding staat met het goddelijke.

De verering van Nicolaas begon in de 7e eeuw. Die verering trok op langs het water. Nog steeds komt hij over het water (geen land, geen hemel) binnen. Hij komt uit het middellandse zeegebied. Dat was ten tijde van de opkomst van de Nicolaasverering Spaans grondgebied. Onze Sint komt dus uit Spanje.

Onze huidige Sint Nicolaas heeft verschillende “componenten” in zich. Hij is dus verwant met de bisschop van Myra. Ook heeft hij verwantschap met de Germaanse Odin figuur. Odin was de zwiigende god van de Germanen. Hij reed op zijn paard Sleipur over de wolken. Ook onze heilige rijdt op een paard door de lucht en over de daken. En onze Sint zwiigt nog steeds. Een breedspakige, populair doende Sint met een modern taalgebruik kun je gewoon niet serieus nemen. Ook kinderen kwalificeren zo iemand als nep. “Dat was zeker een hulpje hè,” zeggen ze dan.

Sinterklaas tradities

Het schoen zetten bij de schoorsteen.

De Germaanse god Odin had contact met de mensen via de schoorsteen. De mensen offerden allerlei vruchten bij dit rookgat en als dank schonk Odin hen dan zaad voor de nieuwe oogst. De schoen is het beeld van het lot (in iemands schoenen staan). Aan de zool (verwant met de ziel) kun je zien hoe iemand in het leven staat. Een daadkrachtige, temperamentvolle wat dominante persoonlijkheid slijt zijn schoenen meestal anders dan een verlegen, teruggetrokken twijfelaar. In die schoen vind je dus cadeautjes die je helpen op je pad.

Chocolade munten van "goud"

Dit gebruik hangt samen met een oude Nicolaaslegende. Nicolaas gaf drie arme meisjes ieder een buideltje geld zodat zij konden trouwen. Hij gaf als het ware vrijheid.

Marsepeinen vruchten

Die hangen samen met de vruchten die men aan Odin offerde. Marsepein is weer gemaakt van zaden (amandelen). Het is zoet. We voelen ons er behaaglijk bij. Het brengt iets zomers in de winter.

Chocolade letters

Odin gaf de mensen de spraak en het runenschrift. Misschien vandaar die letters van chocola en banket.

Pieten

Piet is kleurrijk, wakker. Hij komt met de bisschop mee als hulp. Hij is jong, vitaal, lenig, ondeugend ook. Vlug als een berggeest, plagerig als een kobold. In de kleuterklassen staat Piet altijd wat op de achtergrond. Sint Nicolaas treedt op de voorgrond.

(Vrijeschool Zeeland)

Sinterklaasjournaal

Elk jaar, ergens in november start de NTR met het Sinterklaasjournaal. Zij volgt Sint Nicolaas en zijn Pieten op weg naar Nederland. De aankomst wordt uitgezonden en tot 5 december is elke dag een aflevering te zien. Ieder jaar wordt een nieuwe invalshoek en een nieuw probleem bedacht door de makers van dit programma waardoor de komst van Sint Nicolaas of het bezorgen van de cadeautjes dreigt te mislukken. Overijverige Pieten sturen de pakjesboot de verkeerde kant op, of de pakjes zijn kwijt. Gelukkig is het altijd eind goed, al goed; op 5 december komt alles toch op zijn pootjes terecht.

Werkend met jonge kinderen merken wij dat de komst van Sinterklaas een enorme indruk maakt. De weken voor Sinterklaasavond zijn de kinderen opgewonden, het zetten van de schoen en het uitkijken naar 5 december brengt een levendige spanning met zich mee: voor de meeste kinderen is dit heerlijk!

Het Sinterklaasjournaal kan deze gezonde spanning bij sommige kinderen opstuwen tot ongekende en ongewenste hoogten. De onzekerheid over de goede afloop, de 'cliffhangers' aan het eind van elke aflevering en de soms spannende passages in het programma zijn vooral voor de gevoelige en open kinderen heel indrukwekkend

In de kleuterklas en de lagere klassen van de onderbouw vertellen we per dag afgeronde verhalen die altijd goed aflopen omdat we vinden dat dat past bij de leeftijd. Het Sinterklaasjournaal doet precies het tegenovergestelde, over een onderwerp waar de kinderen toch al heel erg van onder de indruk zijn.

Zonder belerend vingertje te heffen of een regel voor te stellen vragen we jullie, ouders van jonge kinderen, bewust mee te denken en een afweging te maken die bij je kind past.

(Anna Vogel, oud leerkracht Rudolf Steinerschool)